

Djursviks hamnmiljö

Program för Djursvik

Torsås kommun, Kalmar län

Kalmar den 10 november 2008
Vatten och Samhällsteknik AB, Kalmar

MEDVERKAN

Planprogrammet har upprättats av Vatten och Samhällsteknik AB på uppdrag av Torsås kommun i samråd med Eva-Lena Larsdotter, stadsarkitekt i Torsås kommun. Kartunderlag har inhämtats från Metria och material avseende fornlämningar och riksintressen från Länsstyrelsen i Kalmar län.

Kalmar den 10 november 2008

Torsås kommun

Eva-Lena Larsdotter
Stadsarkitekt

Vatten och Samhällsteknik AB

Eva Djupfors
Landskapsarkitekt

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROGRAM FÖR DJURSVIK, TORSÅS KOMMUN	2
BAKGRUND	2
PROGRAMMETS SYFTE OCH HUVUDDRAG	3
Plandata	3
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	3
Riksintressen	3
Strandskydd	4
Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet	4
Naturminne	4
Fornlämningar och kulturvärden	4
Ställningstagande i anslutning till programområdet	5
Kommunala planer och program	5
FÖRUTSÄTTNINGAR	7
Befolkning och verksamheter	7
Historia	8
Bebyggelse och landskap	8
Natur, mark och vatten	9
Föroreningar	10
Vägar och trafik	10
Tekniska förhållanden	12
Tekniska förhållanden	12
DJURSVIKS STYRKA OCH SVAGHET	13
Starka sidor	13
Möjligheter	13
Svaga sidor	13
Risker	14
Slutsatser och riktlinjer för programområdets utveckling	14
UTVECKLINGSFÖRSLAG	15
BESKRIVNING AV DELOMRÅDEN	16
Område 1. "Festplatsen"	17
Område 2. "Utmed Gunnarstorpsvägen"	19
Område 3. Söder om Åholmen	20
Område 4. Detaljplan för Kroka 2:16 m fl	21
Område 5. Garvareåkern	22
BEHOVSBEDÖMNING FÖR MKB	23
Samlad bedömning	23
Kommunens ställningstagande	23

PROGRAM FÖR DJURSVIK, TORSÅS KOMMUN

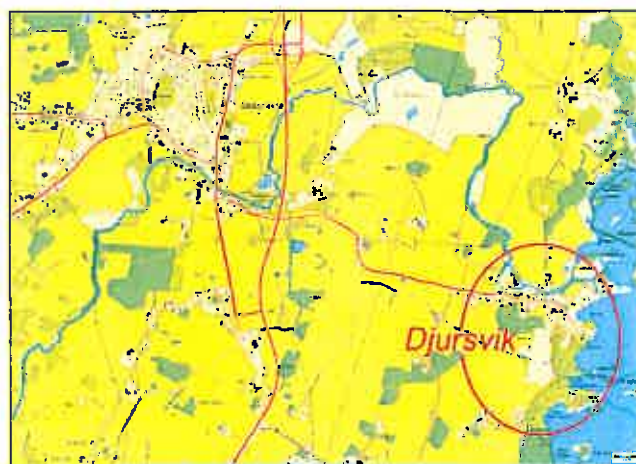
BAKGRUND

Bakgrunden till denna utredning är en förfrågan till Torsås kommun om att tillskapa ny bebyggelse på festplatsområdet i Djursvik. Denna förfrågan har föranlett behovet av att studera Djursvik som helhet, för att utröna vilka platser som är värdefulla att bevara och vilka som kan bebyggas i förenlighet med Djursviks karaktär.

Djursvik ligger ca 3 km sydost om Söderåkra samhälle i Torsås kommun.

Bebyggelsen i Djursvik följer Djursviksvägen söder om Bruatorpsån och sträcker sig sedan från åns mynning längs med kusten åt söder. Djursviks karaktär utgörs av radbyn, dess närhet till havet och Bruatorpsån. Vyer mot vattnet och utblickar över det öppna åkerlandskapet höjer boendekvaliteten i området.

Vatten och Samhällsteknik har fått i uppdrag av byggnadsnämnden i Torsås kommun att ta fram ett program för Djursvik som sedan kommer att utgöra underlag för kommande detaljplaner bl.a. för nya bostäder. Det vidare arbetet och kontakter med myndigheter får utvisa omfattningen av fortsatta detaljplanearbeten.

Programområdets läge.

Programarbetet har påbörjats med en inventering av området där möjliga nya bebyggelseplatser studerats. Efter inventeringen har ett tidigt samrådsmöte ägt rum med de berörda markägare vars mark föreslagits som möjliga exploateringslägen samt de samfälligheter och byalag som berörs i anslutning till dessa. Under det första mötet framkom synpunkter som bidrog till att programområdet utvidgats i söder. Såväl samhällsföreningen som samfällighetsföreningen och sjöbodägarna uttrycker önskemål om mer stöd från kommunen och länsstyrelsen i sitt arbete för Djursviks väl.

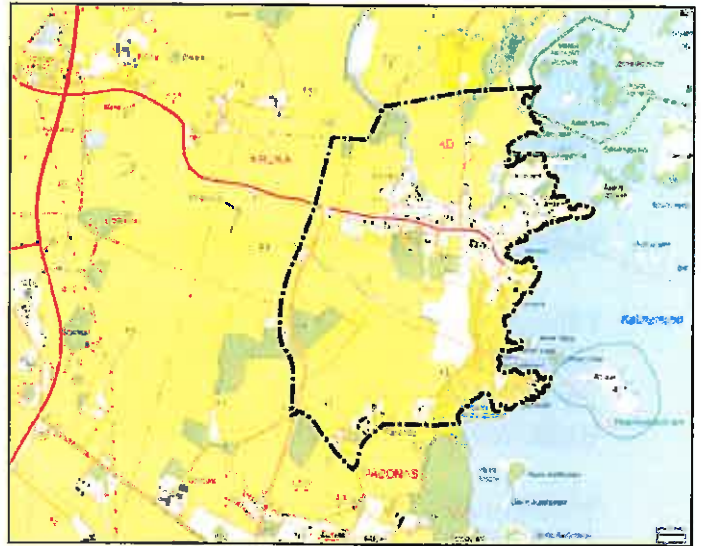
Programmet för Djursvik planeras att kunna godkännas av KF under fjärde kvartalet 2008. Eftersom samtliga av de utpekade områdena är privatägda kommer planläggning för nya bostäder först fortgå vid efterfrågan och intresse från respektive markägare. Utbyggnadsordningen på exploateringsområdena rangordnas därför inte.

PROGRAMMETS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Utredningens syfte är att, i dialog med berörda sakägare, identifiera lämpliga platser för nybyggnation av bostäder i Djursvik. Programmet skall även lyfta fram bevarandevärden inom Djursvik och ge förslag till hur dessa kan utvecklas.

Plandata

Programområdet innefattar Djursviks samlade bebyggelse samt delar av omgivande öppen mark. Det berör därmed fastigheter från Åd 1:1 i norr till Påbonäs s:1 i söder, se vidare i tillhörande fastighetsförteckning.

Programområdets avgränsning.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen

Riksintresse för Högexploaterad kust

Enligt miljöbalken 4 kap 4 § får det längs Torsås kust tillkomma fritidsbebyggelse endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Om det finns särskilda skäl kan dock annan fritidsbebyggelse få tillkomma, företrädesvis sådan som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov. Stora anläggningar som ska prövas av regeringen enligt miljöbalkens 17 kapitel, får endast tillkomma på platser där de redan finns. De områden som enligt detta programförslag anses vara lämpliga för nya bostäder kan utformas som kompletteringar till befintlig bebyggelse. Därför bedöms programförslaget inte strida mot riksintresset i fråga.

Riksintresse för Naturvård

Planområdet angränsar till riksintresse för Södra Kalmar läns Moränskärgård. Området för riksintresset präglas av en för landet unik berggrund bestående av sandsten som överlagras av sandstensmorän. Kalmar läns moränskärgård sträcker sig från Hagby i norr till länsgränsen i syd längs kusten och kännetecknas av flera kustnära kärr och strandängar. Området bedöms ha en tilltalande landskapsbild samt ha stor betydelse för friluftslivet.

Förutsättningar för att bevara riksintressets värden är fortsatt åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Som risk för negativ påverkan av värden nämns bland annat minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift, nydikningar och bebyggelse. Därför är det under det fortsatta planarbetet av stor vikt att val av plats för nya bostäder sker med omsorg.

Strandskydd

Enligt miljöbalkens 7 kap råder strandskydd med ett differentierat avstånd mellan 100 - 300 meter utefter kuststräckan. Utmed Djursviks kust gäller 200 meter vilket innebär att delar av programområdet omfattas av strandskydd. För ny, om- och tillbyggnader eller ändrad användning inom strandskyddsområde krävs dispens från länsstyrelsen. För detaljplanelagda områden är delar av strandskyddsområdet upphävida.

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet

Påbonäs marker, med lämningar efter en medeltida sätesgård strax söder om Påbonäs stugområde, berörs av 'Bevarandeprogrammet för odlingslandskapet i Kalmar län'. Programmet utgör ett beslutsunderlag vid avvägning mellan skydd av jordbrukslandskapet och andra intressen som exempelvis etablering av nya bostäder.

Påbonäsområdet kännetecknas av havsstrandängar, variationsrika betesmarker och ett öppet smått kuperat odlingslandskap med inslag av trädbevuxna åkerholmar, odlingsrösen, stenmurar och trädridåer. I trädskiktet dominerar björk med inslag av tall och ek. Med hänsyn till utpekandet av Påbonäsområdet i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet föreslås inom gällande område ingen nyetablering av bostäder.

Naturminne

Inom programområdet för Djursvik finns en gammal ek som klassats som naturminne. Eken har ett stamomfång på ca fem meter och skall skyddas på grund av sin höga ålder och betydelsen för en rad rödlistade arter, vilka är beroende av levande äldre träd. Trädet står i en vägkorsning på fastigheten Kroka 9:3. Hänsyn till trädets rotsystem bör tas vid framtida eventuella exploateringsarbeten, t.ex. avseende tunga transporter och eventuell utveckling av vägen.

Fornlämningar och kulturvärden

Inom programområdet finns ett flertal utpekade kulturhistoriskt värdefulla platser, vilka skyddas av kulturminneslagen. I detta sammanhang bör särskilt nämnas ett äldre fiskeläge (Söderåkra 182:1) med de tre tidigare nämnda sjöbodarna och båtkåorna i hamnområdet (Söderåkra 183:1). Platsen anses som särskilt bevarandevärd, då sjöbodarna är av betydelse för bilden av den gamla sjö- och hamnmiljön. Strax söder om sjöbodarna ligger den gamla hamnplatsen med ett bevarat hamnmagasin, ett skeppsankare och en salutkanon. På Stubbudd, i planområdets sydöstra del, omnämns den gamla varvplatsen, (Söderåkra 76:1) som ännu är i bruk, som särskilt bevarandevärd.

Förutom fiskeläget, hamnområdet och varvplatsen berör programområdet enligt Riksantikvarieämbetets Fornminnesinformationssystem FMIS även ett Röse (Söderåkra 33:1) och en Fornåker (Söderåkra 131:1).

I samband med framtida detaljplaneläggningar kan krav komma att ställas på arkeologiska utredningar.

Ställningstagande i anslutning till programområdet

Öster om programområdet finns djur- och fågelskyddsområdet Röskär och djurskyddsområdet Svarta Hallar. Norr om programområdet finns ett Natura 2000-område. Utpekade fågelskydds- och naturområden anses inte beröras negativt av programförslaget.

Kommunala planer och program

Översiktliga planer

Gällande översiktsplan (ÖP) för Torsås kommun antogs 1998-12-16. Enligt planen är Torsås kommun positiv till etablering av nya bostäder både inom och utanför tätorterna i kommunen. Man vill erbjuda attraktiva boendemiljöer med närhet till service och rekreation samt planera för landsbygdens framtida utveckling, i samverkan med aktiva samhällsföreningar.

Utmed kusten prioriteras det rörliga friluftslivets intressen, vilket innebär att ny markanvändning inte får hindra framkomligheten till och längs med rekreativa vatten- och naturområden. Under förutsättning att vatten- och avloppsfrågor kan lösas får befintliga fritidshus utmed kusten ändras till permanentbostäder och kompletterande bebyggelse uppföras i måttlig omfattning.

Ett av Torsås kommuns främsta mål enligt översiktsplanen är att öka miljömedvetandet, att sträva efter en bärkraftig samhällsutveckling och att använda sig av ett ekologiskt anpassat synsätt i samhällsplaneringen.

Rekreativ strandmiljö i Djursvik.

Denna målsättning innebär bl.a. att enligt försiktighetsprincipen ta hänsyn till hushållningsaspekter och värna om värdefulla mark- och vattenområden. Vidare nämns att representativa områden för idag förekommande biotoper som värdefulla ängs- och hagmarker bör bevaras.

Speciellt för Djursviksområdet nämns i ÖP att gång- och cykelstråk bör anläggas och knytas samman mellan Djursvik, Söderåkra och Bergkvara.

Enligt den nya översiktsplanen som är under pågående arbete beskrivs Djursvik som ett mindre samhälle med en attraktiv boendemiljö vid kusten. Samrådshandlingen hänvisar till kommunens kulturminnesvårdsprogram och poängterar att man vid utformning, placering och utförande av ny bebyggelse bör ta hänsyn till Djursviks äldre bebyggelsemönster och historiska bakgrund. Avseende landskapsfrågor hänvisas till kommunens kustvårdsplan.

Kulturminnesvårdsprogram för Torsås kommun

Gällande översiktsplan för Torsås kommun hänvisar till kulturminnesvårdsprogrammet som är upprättat av Torsås kommun, 1990. Enligt kulturminnesvårdsprogrammet bör val av tomtplats inom en värdefull miljö utgå ifrån anpassning till omgivande miljö och kulturlandskap. Nya byggnader bör ges en traditionell utformning.

Torsås Naturvårdsplan

I Torsås Naturvårdsplan, antagen 2007, nämns övergödning av viken, orsakat av kväve och fosforutsläpp via Bruatorpsån, som ett särskilt problem.

I Naturvårdsplanen föreslås att vattenvårdsgrupper/förbund bör bildas längs kommunens större vattendrag. Bruatorpsån är ett av kommunens tre större vattendrag. Åns mynningsområde ingår i riksintresset för naturvård. Då det förekommer både stationär öring som havsöring inom åns nedre lopp, har fiskevårdande åtgärder i form av ett omlöp genomförts i åns mynningsområde.

Muddring och röjning av vass diskuteras som naturvårdande insatser för att hålla badplatsen öppen. Skörd av vass med efterföljande bete nämns på strandängar som en generell landskapsvårdande åtgärd, som eventuellt även kan genomföras i anslutning till stugområdena. Ett nästa steg för att främja friluftslivet är att åtgärda hinder längs vandringsleder.

I Torsås naturvårdsplan föreslås vidare att i första hand verkställa prioriterade åtgärder enligt Torsås kustvårdsplan (se nedan).

Torsås kustvårdsplan

I kustvårdsplanen för Torsås kommun (antagen 2005) berörs Djursvik i samband med Bruatorpsåns mynningsområde, vatten- och avloppsfrågor i stugområdena samt den konstgjorda våtmarken i Rönnbäckens vattensystem.

Våtmarkens syfte är att gynna denitrifikation, binda fosfor och att öka fiskens reproduktion. För platser i anslutning till Bruatorpsåns utlopp avses röjning av vass. Vidare föreslås anläggning av ytterligare ett omlöp vid Ådholmen.

Med hänsyn till miljömålen 'rikt odlingslandskap' och 'hav i balans samt levande kust och skärgård' föreslås att "...all bebyggelse förhindras i värdefulla ängs- och betesmarker samt på strandängar." Vidare önskas i kustvårdsplanen att "...bevaka så att exploatering och störning ej sker längs värdefulla kustområden." Som prioritering betonas i kustvårdsplanen att samtliga stugområden mellan Djursvik och Bergkvara bör anslutas till det kommunala VA-nätet. Så har emellertid skett. Enligt kommunen är det även möjligt att ansluta framtida nya bostäder till det kommunala VA-nätet.

Detaljplaner

I Djursvik gäller detaljplaner för tre olika delområden, men en stor del av byn är inte detaljplanelagd. Gällande detaljplaner är;

Detaljplan för Kroka 2:17, Djursvik, Torsås kommun, Kalmar län, antagen 89-09-04. Planen anger i huvudsak bostadshus med högst en våning och en maximal byggnadsarea på 150 m² för huvudbyggnad och 50 m² för uthus. Tomtindelningen har utförts enligt den äldre bebyggelsens, d.v.s. radbyns karaktär.

Detaljplan för Kroka 2:16 m fl, Djursvik, Torsås kommun, Kalmar län, antagen 92-03-09. Syftet med detaljplanen var att möjliggöra etablering av permanentbostäder. I dagsläget har dock ingen av tomterna exploaterats. Enligt planen regleras den maximala byggnadsarean i relation till högsta tillåtna bruttoareor på 200 m², 1700 m² eller 310 m².

Detaljplan för del av fastighet Kroka 4:16, Påbonäs 1:3 m fl. Djursviks stugområde, Söderåkra, Torsås kommun, Kalmar län, antagen 02-10-30. Planen berör i huvudsak Kroka Påbonäs stugområde. Den maximala tillåtna byggnadsarean är 80 m², 100 m² eller 120 m². Husen placering, utformning och utförande skall ansluta till lokal byggnadstradition.

I dagsläget är kommunen huvudman för allmän platsmark i detaljplanen för Kroka 2:17, medan enskilt huvudmannaskap gäller inom detaljplan för Kroka 2:16 och del av Kroka 4:16. I samband med framtida nya eller ändringar i befintliga detaljplaner bör enskilt huvudmannaskap fastslås, så att huvudmannaskapet blir enhetligt inom Djursvik.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Befolkning och verksamheter

Djursviksområdet är p.g.a. närheten till havet, Bruatorpsån och de för kustens slättlandskap typiska öppna fälten värdefullt ur rekreationssynpunkt och besöks särskilt under sommarhalvåret av många friluftsturister och badgäster.

Djursvik tillhör Söderåkra samhälle som har ca 1000 invånare. De flesta pendlar till arbetsplatser på andra orter som exempelvis Torsås, Karlskrona eller Kalmar. I Djursvik bor ca 90-100 personer permanent och ytterligare 100-150 personer sommartid.

Inom och i anslutning till programområdet finns lantbruksverksamhet. I dagsläget finns inga juridiska styrmedel för att skydda lantbrukets intressen. Klagomål från boende i området avseende lukt, buller, flugor eller allergibesvär kan leda till en inskränkning av djurhållnings- och jordbrukets intressen. Denna risk finns redan i dagsläget. Att anlägga särskilda skyddszoner mellan befintlig åkermark eller djurhållning och bostadsfastigheter bedöms av skötselökonomiska, landskapsbilds och markresursskäl inte vara en lämplig lösning.

I dagsläget finns inga lagstadgade krav på minimiavstånd mellan bostadsbebyggelse och djurhållning eller jordbruk. Inför en eventuell framtida detaljplaneläggning i Djursvik hänvisas därför till riktlinjer som exempelvis Boverkets allmänna råd, *'Hästar och bebyggelse'* (Länsstyrelsen i Skåne län) och *'Djurhållning och bostäder'* (Länsstyrelsen i Blekinge län). Dessa riktlinjer kan komma att förändras, p.g.a. nya forskningsrön etc., varför aktualiteten av ovan nämnda rapporter måste undersökas i samband med eventuell detaljplaneläggning.

Vidare är det, för att minska risken för intressekonflikter, av stor vikt att marknadsföra Djursvik som ett "lantligt boende". Löpande information mellan boende i området och lantbrukare kan medverka till hänsynstagande i så stor utsträckning som möjligt och ge

upplysning om jordbrukets betydelse för Djursviks karaktär, med dess vackra kulturlandskap. På så sätt bedöms intressekonflikter kunna förhindras även i framtiden.

Det är av stor vikt att Djursviks utveckling går hand i hand med lantbrukets fortlevnad i området. Lokalisering av framtida nya tomter måste därför ske med hänsyn till lantbrukets intressen.

Hamnverksamheter vid Stubbudd utgörs i dagsläget av hobbyverksamhet, främst för privata segel- och motorbåtar samt fritidsfiske.

Historia

Djursvik är en av de hamnar och lastageplatser i Kalmar län som i gammal tid spelat stor roll för den småländska kustbygdens handel och seglation. Kulturmiljön vid viken har innefattat hamnplats och fiskeläge sedan medeltiden och troligen även järnåldern.

Vid 1800-talets mitt hade Djursvik sitt stora uppsving inom varvet och storhandel. Från hamnen skeppades trävaror och ved till bl a Öland och England. Tillbaka fick man bl a kalk som användes i jordbruket. Kalkhögar har legat kvar i området långt fram i tiden. Djursviks hamn kom även att få betydelse för tegelbruken och handelshusen.

Många av de äldre husen i Djursvik är byggda under 1800-talet varav "Djursviks herrgård" och flera andra är väl synliga från hamnplanen. Än idag finns den gamla karaktären av hamn- och varvsområde i viss mån bevarad. Den öppna hamnplanen, hamnmagasinet, sjöbodarna och båtåsorna ingår alla som viktiga delar i kulturmiljön. Sjöbodarna ligger vid södra delen av viken i Djursvik där tidigare fiskeläge, hamnplats och varvsplats funnits.

Efter en nedgångsperiod, i samband med järnvägens uppkomst i slutet av 1800-talet, fick varvsrörelsen ny fart under första världskriget. Djursviks varv flyttades 1923 intill djupare vatten vid Stubbudd. Efter en storm under 1952 totalförstördes Djursviks hamn. För att skaffa resurser för hamnens återuppbyggnad arrangerades en Djursviksutställning. Denna hamnfest, med bl.a. utställningar inom lantbruk och seglation blev en succé och kom att repeteras året därpå. Denna gång för att införskaffa medel till muddring av hamnutloppet.

Kanske var Djursviksutställningarna början till uppkomsten av festplatsen på den samfälliga marken kring gamla varvet. Hit lockades på 1960-talet och ett 20-tal år framåt stora artister. Därefter dog intresset för festplatsen ut och idag står platsen och dess faciliteter övergivna.

Bebyggelse och landskap

I ytterkanten av byn finns några jordbruksfastigheter och en hästgård ligger insprängd i radbyn. Byn nås via en slingrande väg genom kulturlandskapet. Efter att ha passerat byn kommer man till hamnplanen varifrån vackra vyer bjuds över Kalmarsund. Ett blickfång är även sjöbodarna och bryggorna, vilka ligger i en skyddad vik.

Landskapsbilden är typisk för Kalmarsslättens kustbygd och tillhör ett uppmärksammat kulturarv. I viken finns förutom sjöbodarna, även ett större antal kåsor, d.v.s. i strandbrinken ingrävda och röjda båtplatser. Dessa är ofta kantade av låga stenvallar eller i sen tid utförda stödmurar i cement.

Djursviks bebyggelse kännetecknas av en blandning av tidstypiska byggnader från skilda tidsperioder med anknytning till sjöfart och fiske. Det förekommer välbevarad malmbesbyggelse, små båtmansstugor, kaptenbostäder, sekelskifteshus och en köpmansgård. Med stor sannolikhet har skeppsbyggnaden längs kusten influerat arkitekturen. Ett exempel härtill är den för området typiska snickarglädjen och ljusa färgsättningen av husens fasader. Enligt Torsås Kulturminnesvårdsprogram (1990) representerar Djursviks bebyggelse en försvinnande arkitektur som har ett stort bevarandevärde. Förutom den historiska bebyggelsen förekommer även hus som har uppförts på senare tid. T.ex. har ett mindre villaområde uppförts på 1970-talet.

Sjöbodarna som ligger i anslutning till festplatsen har olika ålder, utseende och skick. Två är byggda i slutet på 1800-talet och två i mitten av 1900-talet. Bodarna ligger på allmän platsmark, men har ägts i flera generationer av samma familjer. Än idag nyttjas bodarna som sjöbodar och inrymmer bl a äldre fiskeredskap.

Söder om festplatsområdet ligger fritidshusbebyggelse. Fritidshusområdet planlades 2002 i syfte att möjliggöra större byggrätter bl.a. för omvandling till året-runt-bostäder.

Natur, mark och vatten

Generellt består berggrunden utefter södra Kalmar läns kust av sandsten som täcks av sandstensmorän. Längs Torsås kust nämns dock även förekomsten av smålandsgraniter som täcks av sandsten. Den dominerande jordarten är moränjordar som legat till grund för slättbygdens bördiga jordbruksmarker.

Bruatorpsåns miljöer

De senaste åren har igenslamning och igenväxning av Bruatorpsåns mynningsområde och Djursviks badplats upplevts som ett problem av boende i området. Värdefulla ynglingsplatser för fisk riskerar att slammas igen och badplatsen beskrivs av boende i området som motbjudande för badgäster p.g.a. algbloomning. Uppgrundningen av åns mynningsområde kan anses som en naturlig process till följd av att Bruatorpsåns vattensystem tidigare påverkats av kraftig rensning, omgrävning och uträtning. Än och i sin tur dess mynningsområde kan dessutom antas att påverkas av näringsläckage från jordbruksmarker vars dräneringsrör direkt mynnar i ån.

Insatser avseende utsläpp från VA-ledningar som direkt mynnat i Bruatorpsån eller kusten har avhjälpats och såväl de flesta permanentbostäder som sommarstugor i Djursvik är nu anslutna till det kommunala VA-nätet. Förutom VA-frågan har inom programområdet ytterligare restaureringsinsatser gjorts i form av en våtmark väster om Stubbudd och ett omlöp för fisk vid Åd. Omlöpet har visat sig ha positiv effekt för laxöringens population.

Problemet avseende övergödning av Bruatorpsån till mynningsområdet kan till viss del avhjälpas genom förebyggande restaureringsåtgärder längs med Bruatorpsåns sträckning.

I ett övergripande program bör restaureringsåtgärder genomföras längs med hela åns sträckning. Det kan finnas ekonomiska stöd att söka för sådana åtgärder, därför kan dessa visa sig vara intressanta, inte endast för den biologiska mångfalden och Djursviks badgäster utan även för markägare inom avrinningsområdet.

Föroreningar

Enligt miljöförvaltningens uppgifter har det vid festplatsområdet på samfälligheten Kroka S:1 förekommit impregnering av fiskenät, varför marken här kan tänkas vara förorenad. Det kan även finnas spår från varvsverksamheten i Djursviksområdet i form av olje- och färgspill. I övrigt är inga föroreningar kända.

I samband med framtida detaljplaneläggning ansvarar respektive exploatör för att erforderliga markundersökningar utförs och eventuella saneringar föregår en exploatering.

Vägar och trafik

Till Djursvik kommer man via Djursviksvägen från Söderåkra eller E22:an. Norrut fortsätter vägen mot Gunnarstorp. Den asfalterade Djursviksvägen är i dagsläget i gott skick. Där Djursviksvägen slutar tar en mindre grusad enskild väg vid som leder genom stugområdet och vidare ut genom det öppna åkerlandskapet. Grusvägen är smal och krokig, förgrenar sig inom stugområdet och kantas bitvis av välbevarade stenmurar och en småskalig stugbebyggelse. Trafiken är relativt omfattande under sommarhalvåret då stugägarna vistas i området.

Ökningen av trafik till en ny byggnation för permanentboende uppskattas till fyra trafikrörelser/dygn och bostad. Behov av övergripande åtgärder angående trafikstruktur och vägarnas utformning som kan komma att krävas vid en exploatering av flera nya bostäder, belyses i samband med detta programarbete. Detaljerade studier får sedan ske i samband med detaljplaneläggning av nya bostadsområden.

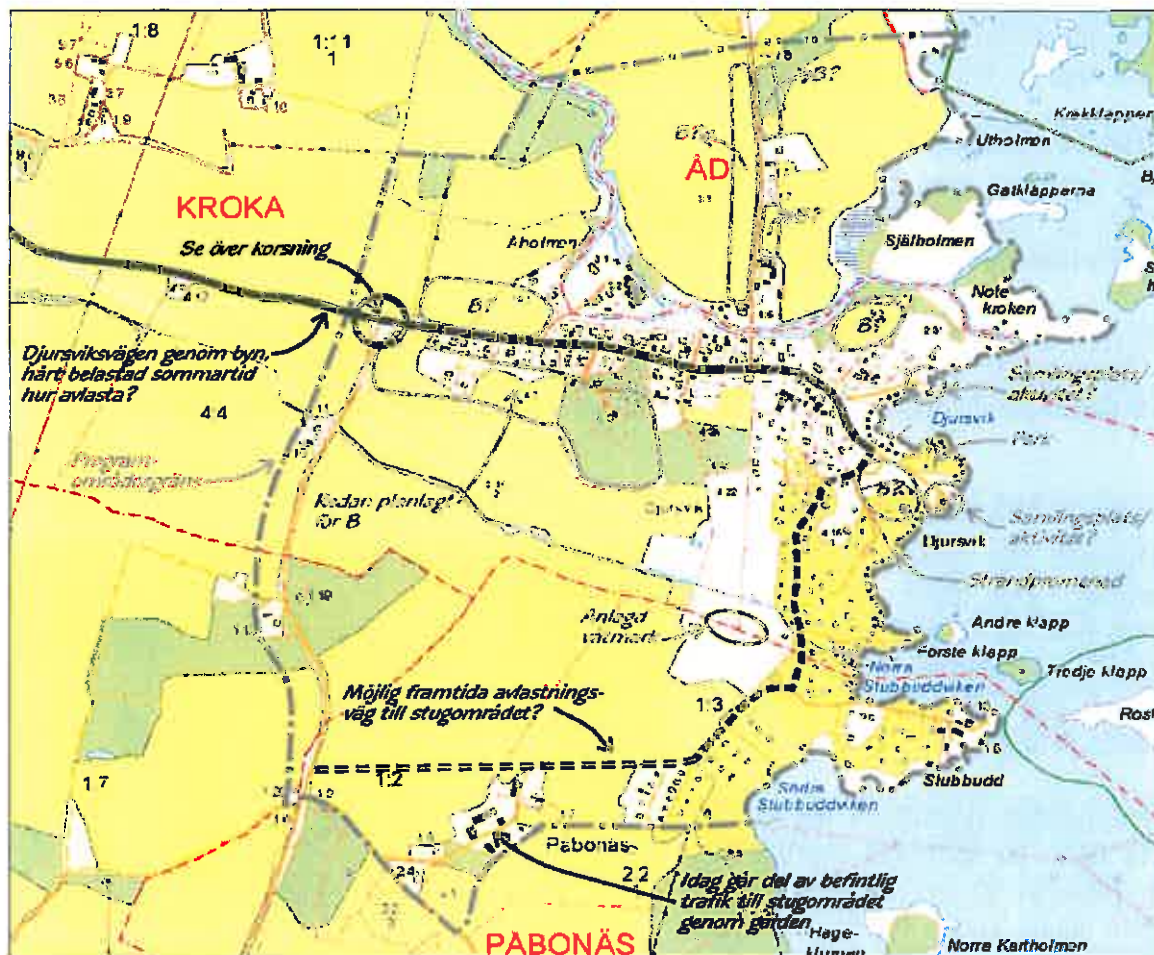
Korsningen Påbonäsvägen – Djursviksvägen är p.g.a. dåliga siktförhållanden i dagsläget inte godtagbar. För att öka trafiksäkerheten i korsningen bör Påbonäsvägen i korsningspunkten höjas till samma nivå som Djursviksvägen och väjningsplikt införas för trafikanter kommandes från Påbonäs.

Även befintliga villatomter som är belägna norr om Djursviksvägen har dålig sikt från sina utfarter p.g.a. nivåskillnaden till gatan. Det anses därför av stor vikt att påverka trafikanternas beteende avseende hastigheten. En begränsning till 30 km i timmen samt ett väggupp har i dagsläget inte lett till en hastighetssänkning. Möjlighet till bitvis avsmalning av vägbanan eller hinder i gatumiljön som kan sänka fordonens hastighet bör diskuteras. Det är dock viktigt att trafikåtgärder för den delen inte hindrar framkomsten av större lantbruksfordon på sträckan.

Ett sätt att avlasta Djursviksvägen kan vara att via Påbonäsvägen anlägga en ny tillfartsväg till stugområdet. Enligt ett sådant förslag kan trafiken ledas förbi husen på fastigheterna Påbonäs 1:2 och Påbonäs 1:3 på norra sidan och anslutas till befintlig

grusväg i stugområdet. På så sätt skulle boende på dessa fastigheter slippa den genomfartstrafik som idag kör rakt genom deras gård.

Föreslagen sträckning av framtida avlastningsväg (se karta nedan) ska ses som en principskiss. Detaljerad sträckning, t.ex. utmed det befintliga diket, får tas fram i separat utredning, i samband med framtida detaljplaner i Djursvik.

Trafiksituation.

Tekniska förhållanden

Geotekniska förhållanden

Enligt Torsås kommuns markradonutredning har lera och finsediment påvisats vid mätpunkter i östra delarna av Djursvik samt grusavlagringar i höjd med Bruatorpsåns östligaste meanderslinga. Markradonutredningen (1992, MRAP 92081) har inte påvisat något radonhögriskområde inom programområdet. Kommande exploatörer ansvarar för erforderliga geotekniska undersökningar i samband med projektering för ny bebyggelse.

Vatten och avlopp

Enligt uppgifter från kommunen finns vatten- och avloppsnät framdragen till större andelen av befintliga fastigheter i Djursvik. Norr om Bruatorpsån finns i dagsläget bostäder som ännu inte anslutits.

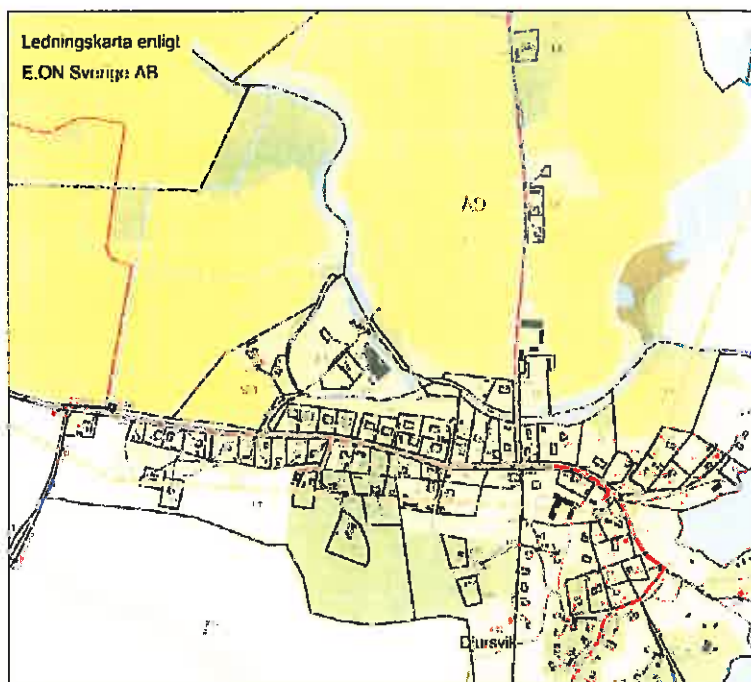
Inför en eventuell exploatering för nya bostadshus norr om Bruatorpsån skall möjligheten till att även här dra fram VA-ledningar undersökas. I övrigt bedöms nya föreslagna bostadsområden kunna anslutas till det befintliga ledningsnätet till en rimlig kostnad.

Energi, el och teleledningar

I Djursvik har husen enskild uppvärmning. Det finns möjlighet att ansluta nya hus till befintligt elnät. El-distributör i området är E.ON, vars intressen skall säkerställas i eventuella framtida detaljplaner.

I planområdets nordvästra del (Kroka 10:1) finns en luftburen kraftledning som planeras att grävas ned. För att E.ONs planer ej ska hamna i konflikt med en eventuell framtida detaljplane-läggning av området är E.ON intresserad av ett samarbete i ett tidigt planskede.

Framtida ny bebyggelse kräver enligt TeliaSoneras uppgifter ny nätbyggnation. Teleledningars exakta läge, kostnader för en utbyggnad och eventuell flyttning av ledningars läge specificeras i samband med framtida detaljplanearbete.

Hänsynstagande till E.ONs befintliga jordkablar, (rödmarkerade) och transformatorstationer bör säkerställas i kommande detaljplaner.

DJURSVIKS STYRKA OCH SVAGHET

Starka sidor

- Djursviks historia, troligen sen järnåldern, med synliga spår från skilda tidsepoker.
- Variation i småskalig bebyggelse med radbykaraktär.
- Sjönära läge.
- Unik hamnmiljö.
- Tillgång till vandringsstråk av varierande längd.
- Rekreationsvärden; d.v.s. naturskönt läge med närhet till havet och Bruatorpsån, öppna åkerlandskap samt skogspartier.
- Bördiga kalkrika lerjordar (enligt gällande ÖP).
- Engagerade bygdeföreningar.
- Kollektivtrafikförbindelser finns från Djursviksvägen.
- Goda förbindelser till övergripande vägnät och större tätorter med kommunal service och arbetstillfällen.
- Kommunalt vatten och avlopp finns inom eller i omedelbar närhet.

Möjligheter

- Ansluta till kvaliteter i den äldre bebyggelsestrukturen.
- Tillskapa nya bostäder i natursköna attraktiva lägen.
- Etablera ny bebyggelse med vyer mot vattnet.
- Förstärka vackra vyer och stråk mot vattnet.
- Tillskapa en gemensam samlingsplats, som t.ex. en byastuga.
- Ansöka om bidrag för vattenvårdande insatser, som exempelvis skyddszoner, längs med ån.
- Utveckla vandringsleder enligt översiktsplanens intentioner.
- Öka underlag för kollektivtrafik m.m. genom nya boenden.

Svaga sidor

- Festplatsen har mist sin funktion och förfular i dagsläget sin näromgivning.
- Djursvik upplevs något uppdelat mellan områden med året-runt-bostäder och fritidsstugor.
- Avsaknad av gemensam samlingsplats, som t.ex. en byastuga erbjuder.
- Avsaknad av offentlig service eller dagligvaruhandel i Djursvik.
- Boende i Djursvik kräver tillgång till bil. Barn och ungdomar är i stor utsträckning beroende av att bli skjutsade.
- Igenväxning av Bruatorpsåns mynningsområde.
- Viss översvämningsrisk på låglänta partier längs med ån och kustlinjen.
- Närmsta fjärrvärmenät finns i Torsås tätort, vilket i nuläget innebär att fastigheter i Djursvik är anvisade till enskild uppvärmning.
- Djursviksvägens trafiksituation har brister i dagsläget.

Risker

- Att placering och utformning av ny bebyggelse inte fångar upp kvaliteter i den äldre bebyggelsestrukturen.
- En ökad trafik p.g.a. fler boenden/verksamma kan leda till större tryck på bygatan och bullerstörningar för boende längs Djursviksvägen.
- Ny etablering av bostäder i närhet av lantbruk/månskensbönder kan komma att konkurrera med befintlig djurhållning och jordbruksintressen.
- Attraktiva sjönära lägen är ofta låglänta, vilket kan ge översvåmningsproblem.

Slutsatser och riktlinjer för programområdets utveckling

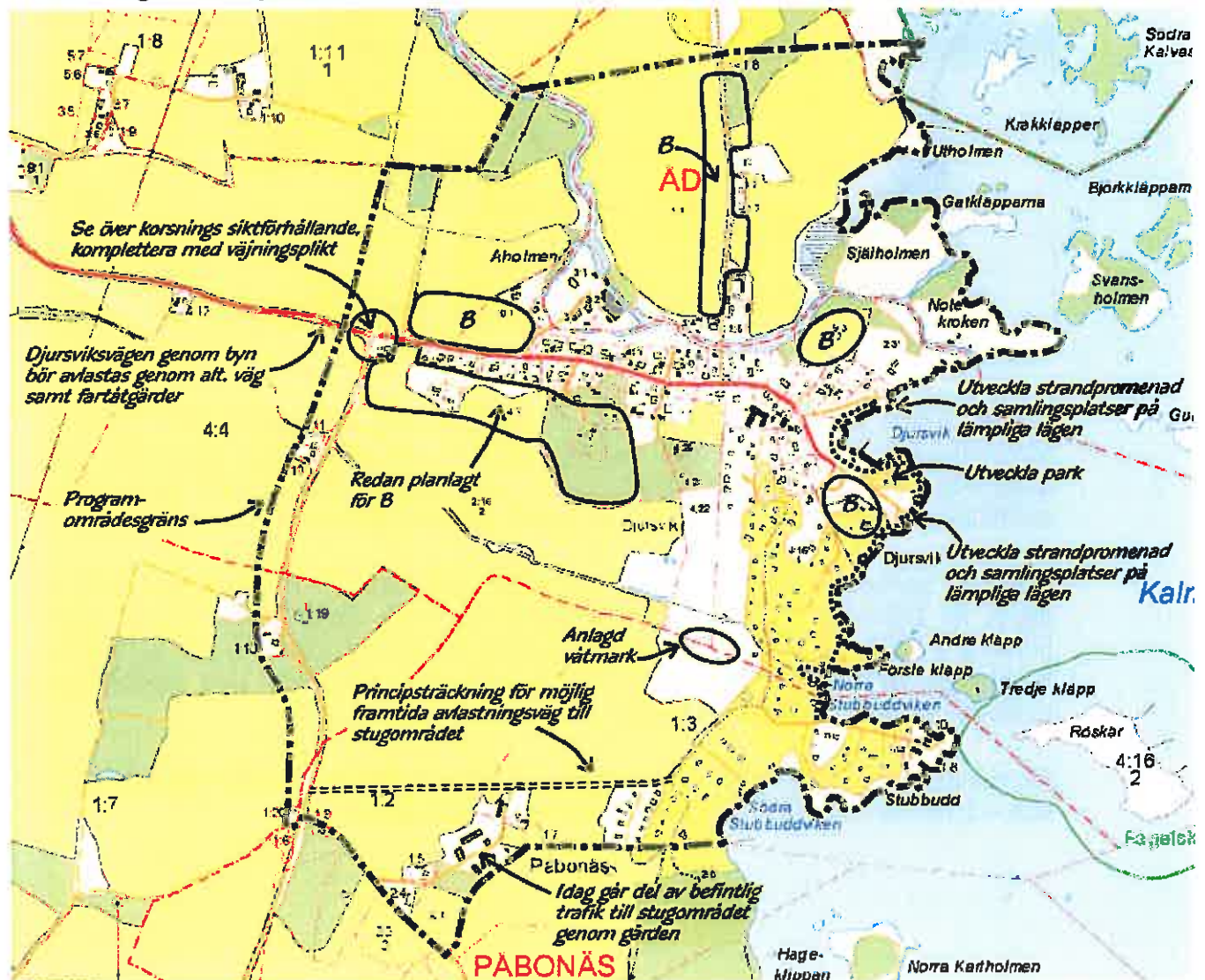
- Etablera ny bebyggelse utifrån Djursviks bebyggelse- och radbykaraktär.
- Nyttja närheten till vattnet som boendekvalitet utan att 'bygga igen' rekreativa områden.
- Öka tillgängligheten i hamnmiljön genom att avlägsna festplatsens stängsel.
- Skapa en gemensam samlingspunkt för året-runt-boende och stugägare.
- Utveckla allmänhetens tillgänglighet till strandområden.
- Bilda intresseförening för landskapsvårdande insatser, som t.ex. vid igenväxta partier och översyn av vandringsleder etc.
- Utveckla gång- och cykelväg utmed Djursviksvägen liksom vandringsled längs med vattendrag och kusten enligt översiktsplanens intentioner, där så är möjligt.
- Vattenvårdande insatser, som exempelvis skapande av skyddszoner, avfåsning av strandbrinken och skapande av hästskovåtmarker bör genomföras längs med Bruatorpsån. Till restaureringsinsatser finns i vissa fall stödbelopp att söka för markägare.
- Lägsta golvnivåer för bostäder bör regleras för ny bebyggelse i kommande detaljplaner och följa kommunens riktlinjer.
- Vidta åtgärder som förbättrar trafiksituationen i Djursvik, exempelvis avlasta Djursviksvägen genom en ny tillfartsväg till stugområdet samt genomföra hastighetsdämpande åtgärder.

UTVECKLINGSFÖRSLAG

Enligt bedömning efter inventering av området bör det finnas möjlighet att tillskapa nya lägen för bostadstomter i anslutning till byn och utefter befintliga vägar. Detta ställningstagande förutsätter att boende kan ske i samklang med angränsande jordbruksmark. Den nya bebyggelsen bör i sin placering, utformning och sitt utförande ansluta till lokala byggnadstraditioner. Detta innebär att nya tomter i första hand bör tillskapas genom komplettering och förtätning enligt radbykaraktär i nära anslutning till befintliga året-runt-bostäder.

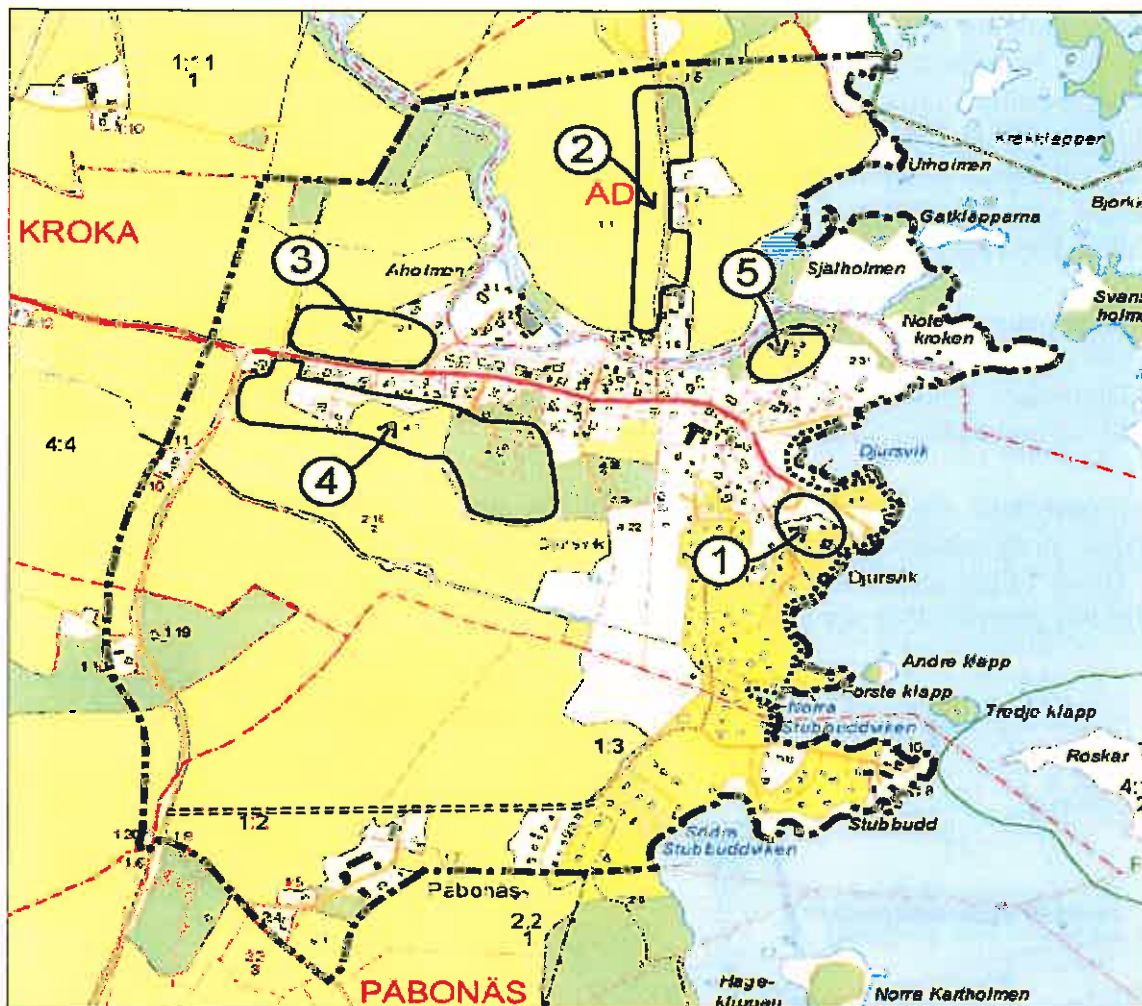
Befintliga permanentbostäder är koncentrerade till området söder om Bruatorpsån, följer från åns mynning kusten i södergående riktning och övergår till fritidshusområde i höjd med Djursviken. Fritidshusområdet planlades 2002 i syfte att möjliggöra större byggrätter bl.a. för en omvandling till året-runt-bostäder.

Ur allmänhetens synvinkel är det viktigt att ett allmänt naturstråk bibehålls utmed stranden om strandnära områden ianspråkats för nya bostäder. Det bör tas hänsyn till både rent fysisk tillgänglighet till strandområdet och besökarens upplevelse av densamma. Därför bör generösa vyer ner mot vattnet bibehållas.

Programskiss.

BESKRIVNING AV DELOMRÅDEN

Områdesindelning

I detta avsnitt följer beskrivningar av de områden som vid ett besök i Djursvik utkristalliserats som möjliga nya bebyggelseplatser. Områdena har tagits upp och diskuterats under det tidiga samrådsmötet som hållits med berörda markägare, samfälligheter och byalag som berörs i anslutning till dessa platser.

Många av berörda markägare till programförslagets utpekade nya bebyggelseområden är öppna för Djursviks utveckling. Betänkligheter har dock uttryckts om att eventuella intressekonflikter kan uppkomma vid planläggning för nya bostäder avseende lantbruket. Kommunen får därför ta ställning till hur bostäder kan samordnas med angränsande jordbruk i framtida detaljplanearbeten.

För samtliga delområden gäller att de ingår i områden av riksintresse för högexploaterad kust och riksintresse MB 4 kap, som beskrivits i tidigare avsnitt.

Område 1. "Festplatsen"

Den gamla festplatsen intill hamnområdet ligger på fastigheten Kroka S:1 som är samfällad mark. Platsen är i dagsläget övergiven, trots att den har ett mycket attraktivt läge. Eftersom stängsel från den f.d. festplatsen finns kvar, är området i nuläget inte tillgängligt för allmänheten.

Festplatsområdet nås via Djursviksvägen i nordväst eller en smal grusväg via Påbonäs stugområde i syd. Vägen som leder genom stugområdet är enskild väg och är särskilt sommartid relativt hårt trafikerad. Trafikmatningen bör således ske via Djursviksvägen som är i bättre skick. Men även här finns vissa problem, avseende genomfartstrafikens hastighet.

Aktuell fastighet består förutom av inhägnat festplatsområde, även av ett strandområde med bryggor, sjöbodar och hamnmagasin samt tillfartsväg till strandområdet och angränsande stugområde i söder. Eftersom festplatsen i dagsläget tydligt ramas in av ett högt staket upplevs festplatsen och hamnområdet helt segregerat från varandra.

Sjöbodarna i anslutning till festplatsen står på ofri grund på samfälligheten Kroka S:1. Sedan lång tid tillbaka har det endast funnits muntliga avtal mellan markägare och sjöbodägare att få nyttja marken för bodar och bryggor. Markägarna har meddelat att alla gamla avtal och muntliga överenskommelser gällande sjöbodar och bryggor upphör att gälla. Detta för att få klarhet i vad som gäller för fastigheten och utreda ägoförhållandena. Det finns även förslag om att upprätta arrendekontrakt som reglerar rättigheter och skyldigheter för berörda parter.

Från vägen norr om festplatsen erbjuds fina siktstråk ner mot vattnet och tre kulturhistoriskt värdefulla fiskebodar. Kalmar Läns Museum har påtalat att hamnområdet i Djursvik har ett kulturhistoriskt värde, varför placering av ny bebyggelse måste ta hänsyn till kulturhistoriska värden.

Festplatsområdet är det område som ur lantbrukets synpunkt lämpar sig bäst för etablering av bostäder, eftersom marken varken ligger i direkt anslutning till befintlig djurhållning eller jordbruksmark.

Enligt miljöförvaltningens uppgift har festplatsområdet tidigare använts för impregnering av fiskgarn. En eventuell framtida exploatering ska därför föregås av erforderliga markundersökningar och eventuell sanering om så visar sig krävas.

Tidigare ställningstaganden

Förutom riksintresse MB 4 kap och riksintresse för högexploaterad kust berörs strandskyddsområde, vilket innebär att det för nyexploatering i området krävs dispens från länsstyrelsen.

Riktlinjer

Strandområdet och miljön norr om den befintliga vägen kring sjöbodarna hålls även i framtiden tillgängligt för allmänheten. Etablering av nya bostäder möjliggörs på festplatsområdet samt del av den stora grusplanen framför. Genom regelbundna landskapsvårdande insatser norr om vägen bibehålls både siktstråk och tillgänglighet mot vattnet och sjöbodarna.

Ny bebyggelse bör utformas som en komplettering till befintlig bebyggelsestruktur och kan bli en positiv förbättring av den "övergivna lucka" som idag är stängslad och avskärmad för allmänheten. Allmänhetens tillgänglighet till stranden måste säkerställas vid en planläggning. Upprustning och utveckling av befintlig gångstig utmed stranden söderut bör genomföras.

Befintliga större träd ska sparas i den utsträckning det är möjligt. Husens placering och utformning bör anknyta till platsens identitet som f.d. fiskeläge, utan att för den delen utgöra pastischer.

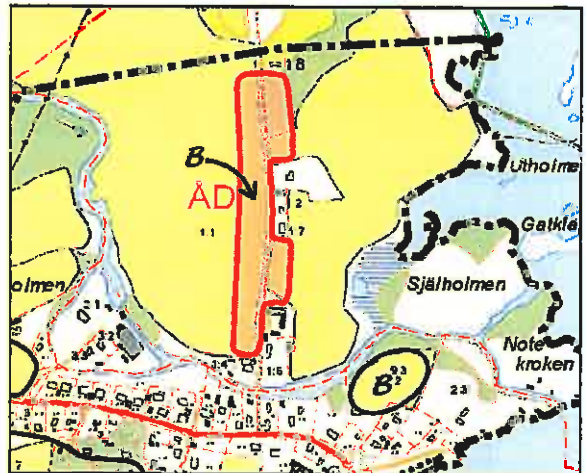
Ny bebyggelse ska läggas på marknivå som följer kommunens riktlinjer för lägsta golv-nivå.

Vidare föreslås i samband med en framtida eventuell detaljplanläggning/exploatering att undersöka möjligheter till utveckling av Djursviks f.d. lastageplats till småbåtshamn.

Område 2. "Utmed Gunnarstorpsvägen"

Utmed vägen mot Gunnarstorp i höjd med Sjalholmen höjer sig terrängen tydligt i förhållande till kustlinjen och Bruatorpsån. Detta läge erbjuder eventuella framtida bostäder vackra vyer både över det öppna odlingslandskapet i väst och skärgården i öst.

Områdets karaktär norr om ån präglas av storskaliga åkrar och beten. Avbrott i dessa öppna ytor utgörs av gles bebyggelse längs vägen, stenvägar samt busk- och trädvegetation i norr. I fjärran skymtas Söderåkra kyrka och ett vindkraftverk.

En angränsande gård kan medföra att visst skydds-avstånd bör hållas om djurhållning ska bedrivas på gården.

Området nås via Djursviksvägen och en mindre bro över Bruatorpsån från söder eller via Gunnarstorp i norr. Vägen är asfalterad och i gott skick men relativt smal.

Förutsatt att berörd markägare önskar att utöka bebyggelseområdet i fråga norrut, bör även det kunna prövas i framtida detaljplaner.

Tidigare ställningstaganden

Förutom riksintresse MB 4 kap och riksintresse för högexploaterad kust berör området öster om Gunnarstorpsvägen strandskyddsområde, vilket innebär att det för ny, om- och tillbyggnader eller ändrad användning av området krävs dispens från länsstyrelsen.

Enligt länsstyrelsens bedömning bör det genomföras arkeologiska undersökningar i området innan en eventuell exploatering kan ske där. Detta eftersom område 2 utmed Gunnarstorpsvägen anses vara ett gott läge för forntida boplatser och gravar.

Riktlinjer

Utmed Gunnarstorpsvägen kan man komplettera befintlig bebyggelsestruktur i radbyns karaktär. Om båda sidorna av vägen planläggs bör placeringen av hus ske i saxat mönster. På så sätt möjliggörs från varje hus utsikt såväl mot det öppna kulturlandskapet i väst som kusten i öst. Tomternas och husens placering bör ske så pass glest att utblickar från vägen ut mot havet och jordbrukslandskapet inte byggs igen.

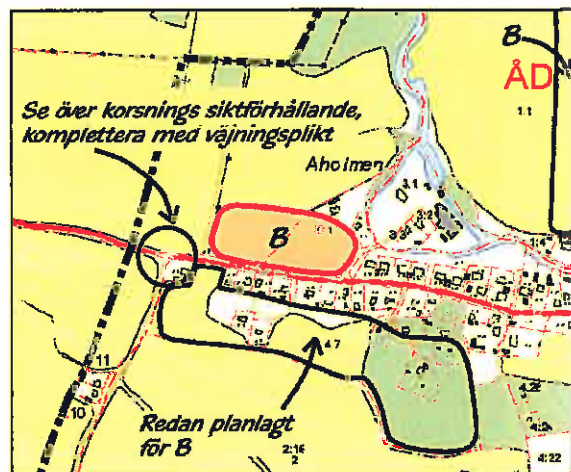
Det föreslagna bebyggelseområdet ligger i direkt anslutning till en gård. Om djurhållning ska bedrivas på den angränsande gården krävs dock ett skyddsavstånd. Vilka lämpliga skyddsavstånd som kan krävas får bedömas vid en eventuell framtida detaljplaneläggning.

Beroende av hur många hus som etableras vid en eventuell exploatering kan en breddning av byvägen krävas. För att bibehålla områdets småskaliga karaktär är det dock önskvärt att vägen i fråga inte breddas för mycket.

Område 3. Söder om Åholmen

Den utpekade platsen ligger norr om Djursviksvägen. Landskapsbilden i området präglas av storskaliga åkrar. Terrängen är relativt plan och angränsar till villabebyggelse i öster och söder om vägen.

Exploatering av marker som angränsar till befintlig villabebyggelse, kan innebära en mindre konflikt avseende boende- och lantbruks/djurhållningsintressen i jämförelse med ianspråktagande av helt nya områden. Detta eftersom det redan i dagsläget förutsätts att boende och lantbruk i Djursvik fungerar ihop där de ligger i direkt anslutning till varandra.

Längs den västra fastighetsgränsen löper en luftburen kraftledning. Enligt E.ON planeras ledningen att grävas ned, ledningsgraven kommer att gå längs nuvarande fastighetsgräns.

Området nås via Djursviksvägen som är i gott skick. Det förekommer dock problem med för höga hastigheter på genomfartstrafiken. Vid en eventuell exploatering av området måste trafiksäkerheten avseende utfarter från nya bostadstomter till Djursviksvägen säkerställas.

Tidigare ställningstaganden

Förutom att riksintresse MB 4 kap och riksintresse för högexploaterad kust gäller, angränsar området i öst och syd till detaljplanlagda områden för bostäder.

Riktlinjer

Inom detta föreslagna område kan man på ett naturligt sätt fortsätta Djursviks kärna och komplettera befintlig bebyggelsestruktur med radbyns karaktär.

En gemensam matning från Djursviksvägen ska inte leda till att 'bakgården' av en eventuell framtida bebyggelse vetter mot byvägen. För att bibehålla rådande radbykaraktär är husens placering avgörande.

Vid en eventuell framtida detaljplanläggning ska samråd med E.ON ske i ett tidigt planskede.

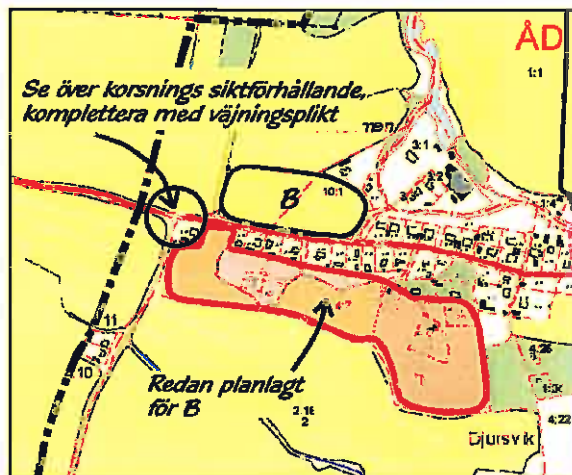
Område 4. Detaljplan för Kroka 2:16 m fl

Området i fråga är sedan 1992 planlagt för bostäder med möjlighet att avstycka 41 villatomter.

I dagsläget har enligt markägaren 11 tomter sålts och avses att bebyggas inom nära framtid.

Området vetter mot ett öppet jordbrukslandskap som ramas in av befintlig bebyggelse i nord och skogs-område i sydost.

Nuvarande markägare avser i dagsläget inte exploatera skogsområdet i öster. Avsikten är istället att skapa ett strövområde där.

Nya fastigheter i detta område ska enligt gällande detaljplan trafikmatas via en lokalgata från Påbonäsvägen. Trafiksituationen vid korsningen Påbonäsvägen – Dalskärsvägen är i dagsläget, p.g.a. dålig sikt, ej godtagbar och bör ses över. I övrigt är områdets läge ur trafiksynpunkt positiv eftersom befintlig bebyggelse längs Djursviksvägen inte kommer påverkas negativt vid en framtida exploatering.

Tidigare ställningstaganden

Förutom riksintresse MB 4 kap och riksintresse för högexploaterad kust berörs området av detaljplan: antagen 92-03-09. Detaljplanen anger bostadsändamål för området.

Riktlinjer

Området i fråga är redan detaljplanelagt, varför inga särskilda rekommendationer ges.

Om markägaren så önskar kan dock gällande detaljplan omarbetas och skogsområdet säkerställas som naturområde.

Område 5. Garvareåkern

Garvareåkern ligger i höjd med Notekroken intill Bruatorpsåns södra strandkant och trafikmatas från Djursviksvägen via en mycket smal grusväg.

Trots närheten till vattnet upplevs platsen samt omgivande tomter något instängd, p.g.a. dess smala tillfartsväg och den höga vegetationen längs med åstranden.

En stor del av Garvareåkern är högre belägen än ådalen och torde kunna bebyggas. Intressekonflikter med lantbruket bedöms ej sannolik, eftersom området i fråga i dagsläget avskärmats av en vegetationsridå längs ån.

Tidigare ställningstaganden

Förutom riksintresse MB 4 kap och riksintresse för högexploaterad kust berörs området av del av Bruatorpsåns strandskyddsområde vars miljöer tas upp i kommunens naturvårdsplan.

Riktlinjer

Området bedöms p.g.a. nivåförhållandena och sitt något inträngda läge endast lämpa sig för 2 - 3 bostadshus. Byggnader ska vid en framtida exploatering i huvudsak anpassas till befintliga nivåförhållanden så att utfyllnad av mark kan undvikas.

Etablering av eventuell framtida nya hus ska ske i anpassning till befintligt byggnadsbestånd och bebyggelsemönster. Val av fasadmateriäl och husens ska smälta in i sin omgivning.

BEHOVSBEDÖMNING FÖR MKB

En särskild checklista för att bedöma om ett genomförande av Program för Djursvik, kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte, enligt plan- och bygglagen 5 kap 18 § och miljöbalken 6 kap 11 §, har genomförts. Nedan följer en samlad bedömning av genomförd checklista för behovsbedömning för MKB.

Samlad bedömning

Riksintresset för högexploaterad kust och riksintresse för naturvård "Södra Kalmars moränskärgård" berörs inom programområdet. De i programförslaget utpekade områden, som kan tänkas bli intressanta för ny bebyggelse, anses inte påverka nämnda riksintressen negativt.

Delar av programområdet berörs av strandskydd. Om strandskyddsområde blir berört av nyexploatering måste dispens sökas hos länsstyrelsen i samband med fortsatt planläggning. I det fortsatta planarbetet är det av stor betydelse att nya bebyggelseområden utformas på så sätt att tillgängligheten till havet kvarstår.

Inom programområdet förekommer ett flertal kulturhistoriska platser, bl.a. bebyggelse, hamnmiljö och en ek klassad som naturminne. I det fortsatta planarbetet är det viktigt att genom omsorgsfull placering av nya bostäder, val av material, utformning och färg ta hänsyn till kulturhistoriska miljöer. På så sätt bedöms landskaps-/stadsbilden inte påverkas negativt.

Låglänta områden riskerar att översvämmas periodvis. Därför har sådana områden inte pekats ut som lämpliga bebyggelseområden. I det fortsatta planarbetet avses även en lägsta golvnivå för ny bostadsbebyggelse regleras i planbestämmelserna.

Jordbruk och djurhållning kan tänkas påverkas och påverka lokalisering av ny bebyggelse. I det fortsatta planarbetet är det därför av stor vikt att klargöra var nyetablering av bostäder kan förekomma i samklang med aktiva lantbruks- och djurhållningsverksamheter i området. Redan i dagsläget förutsätts att boende och lantbruk i Djursvik fungerar ihop eftersom de ligger i direkt anslutning till varandra.

I dagsläget trafikeras Djursviksvägen särskilt sommartid hårt. Dåliga siktförhållanden i korsningen Djursviksvägen - Påbonäsvägen och höga hastigheter, trots hastighetsdämpande åtgärder, längs Djursviksvägen leder till en otillfredsställande trafiksituation i Djursvik. Programförslaget avser att leda till en förbättring av trafiksituationen.

Mot bakgrund av ovanstående genomgång är bedömningen att miljöbedömning enligt EU:s direktiv 2001/42/EG inte behöver utföras för här aktuellt programförslag. Om ytterligare frågor uppkommer under fortsatt planarbete finns möjlighet att ompröva denna slutsats och upprätta MKB till vardera framtida detaljplan som efterföljer detta programarbete.

Kommunens ställningstagande

Med motiveringen att programförslaget inte innebär någon betydande miljöpåverkan är kommunens ställningstagande att det inte krävs en miljökonsekvensbeskrivning.

SAMRÅDSYTTRANDE**KOMMUNENS KOMMENTAR**

SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER**Verksamheter**

Vid all exploateringsverksamhet skall hushållningsreglerna i miljöbalken 3 kap 4 § beaktas. Jordbrukets intressen poängteras. En nybyggnation av bostäder norr om Bruatorpsån kan innebära en risk för att lantbruk försvåras/hindras. Av de i programmet utpekade potentiella bebyggelseområdena anses festplatsen vara det område där ny bebyggelse inte riskerar hamna i konflikt med lantbrukets intressen.

Bebyggelse och landskap

Programförslagets koncept om att anpassa eventuell ny tillkommande bebyggelse till den befintliga bebyggelsestrukturen har mottagits positivt. Länsstyrelsen föreslår att programmet kompletteras med en fördjupad bebyggelseinventering och gestaltungsprogram.

Vikten av att reservera mark för allmänna behov i ett hamnnära läge poängteras. Hamnplanen anses som en naturlig samlingsplats i Djursvik. Åsikterna om eller vilken typ av ny bebyggelse som bör tillåtas inom festplats- och hamnplanområdet är skilda.

Miljö

I syfte att minska igenslamningen av Bruatorpsåns mynningsområde stöds förslag till restaureringsåtgärder längs med Bruatorpsån av såväl boende som kommunens miljökontor.

Miljökontoret anser att strandängarna närmast intill havet skall bevaras, att utfyllnader inte skall ske på strandängarna och att ny bebyggelse endast får tillåtas om det sker utan att sankare partier på strandängar eller i anslutning till ån fylls ut.

Hamnområdet har tidigare bl a använts för impregnering av fiskegarn. Det bör undersökas om det finns spår av verksamheten i form av föroreningar i mark.

Länsstyrelsen menar att ett plangenomförande enligt framlagt förslag i område 1, Festplatsen, kan innebära betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen rekommenderar MKB om användningssättet strider mot strand-skyddsintresset och de kulturvärden som finns på platsen.

Vägar och trafik

Vid en framtida eventuell detaljplaneläggning bör trafikfrågorna belysas ytterligare. Dåliga siktförhållanden och oklara väjningsregler äventyrar trafiksäkerheten i korsningen Djursviksvägen – Påbonäsvägen. Detta föreslås att avhjälpas med en lokal trafikföreskrift avseende väjningsplikt.

Förslaget om en ny väg till Påbonäs stugområde stöds av många. Alternativa lämpliga sträckningar bör belysas i en fortsatt planprocess.

Tekniska förhållanden

Norr om Bruatorpsån är endast en fastighet ansluten till det kommunala vatten- och avloppsnätet. En etablering av nya bostäder i det läget kommer att kräva långa ledningar för en relativt gles anslutning.

TeliaSonera har anläggningar i programområdet. En framtida ny bebyggelse innebär att ny nätbyggnation kommer att krävas. TeliaSonera förutsätter att exploatören/byggherren bekostar eventuella kostnader för till- och ombyggnad samt flytt av Telias telenät.

E.ON har jordkablar och transformatoranläggningar i det berörda området. Om framtida ny bebyggelse innebär att anläggningar behöver flyttas förutsätter E.ON att överenskommelse om ledningsändringskostnader träffas.

SAMRÅDSYTTRANDE**KOMMUNENS KOMMENTAR**

Allmänna intressen

Marker närmast strandlinjen bör även fortsättningsvis omfattas av strandskydd för att möjliggöra rörligt friluftsliv.

Eftersom Djursvik ligger i en fornlämningsstätt bygd anses att en särskild arkeologisk utredning kan komma att krävas.

FÖRSLAG TILL REVIDERINGAR

Planprogrammet kompletteras och förtydligas med:

- riktlinjer för framtida planering av ny bebyggelse,
- komplettering avseende kulturmiljö och eventuellt krav på arkeologisk utredning,
- att möjlighet bör finnas till utveckling av Djursviks lastageplats till småbåtshamn,
- att det vid ev. framtida detaljplanering måste ske en avvägning mellan jordbrukets, allmänna- och boendens intressen,
- att enskilt huvudmannaskap bör tillämpas i samtliga områden,
- justerade uppgifter om VA samt el- och telenät.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med ledning av ovanstående föreslås Byggnadsnämnden besluta;

att godkänna den 2008-09-29 upprättade samrådsredogörelsen som sin egen och

att planprogrammet revideras enligt de förslag som anges i samrådsredogörelsen

Torsås 2008-09-29

Eva-Lena Larsdotter
Stadsarkitekt

Program för Djursvik

Torsås kommun, Kalmar län

Behovsbedömning MKB "checklista"

Kalmar 10 november 2008

Behovsbedömning MKB

Inledning

Checklistan utgör grund för kommunens ställningstagande för att bedöma om ett genomförande av *Program för Djursvik*, kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte (plan- och bygglagen 5kap 18§ och miljöbalken 6kap 11§). Om en betydande miljöpåverkan kan konstateras ska en miljöbedömning enligt miljöbalkens bestämmelser göras.

I denna handling finns en checklista på vilka frågor som ska bedömas, en samlad bedömning samt förslag till avgränsning av eventuell miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Görs bedömningen att någon fullständig MKB inte behöver upprättas kan frågorna belysas som planeringsfrågor i planprogrammet. Om ytterligare frågor uppkommer under fortsatt planarbete finns möjlighet att ompröva denna slutsats och upprätta MKB till vardera framtida detaljplan som efterföljer detta programarbete.

Programområdets läge och markförhållanden

Programområdet innefattar Djursviks samlade bebyggelse samt delar av omgivande öppen mark. Det berör därmed fastigheter från Åd 1:1 i norr till Påbonäs s:1, i söder. All mark inom planområdet är privatägd.

Programmets syfte och huvuddrag

Programmets syfte är att, i dialog med berörda sakägare, identifiera lämpliga platser för nybyggnation av bostäder i Djursvik. Programmet skall även lyfta fram bevarandevärden inom Djursvik och ge förslag till hur dessa kan utvecklas.

Berörda fysiska planer och program

Översiktsplanen

Programförslaget är förenligt med översiktsplanen.

Regionala planer: naturvårdsplaner, miljöplaner etc.

Programmet för Djursvik har ingen påtaglig påverkan på ställningstaganden i några regionala planer.

Nationella planer: vägplan etc.

Programförslaget berörs inte av ställningstagande i några nationella planer.

Detaljplaner

För det aktuella programområdet gäller

- Detaljplan för Kroka 2:17, Djursvik, Torsås kommun, Kalmar län, antagen 89-09-04.
- Detaljplan för Kroka 2:16 m fl, Djursvik, Torsås kommun, Kalmar län, antagen 92-03-09.
- Detaljplan för del av fastighet Kroka 4:16, Påbonäs 1:3 m fl. Djursviks stugområde, Söderåkra, Torsås kommun, Kalmar län, antagen 02-10-30.

Berörs
Ja Nej Kanske

Bedömningsgrunder

ÖVERGRIPANDE MÅL OCH NORMER			
1. Miljö- och kvalitetsmål <i>Nationella miljömål</i> Sveriges riksdag har fastställt 16 miljömål som skall ligga till grund för all planering. De miljömålen är: 1) Begränsad klimatpåverkan, 2) Frisk luft, 3) Bara naturlig försurning, 4) Giftfri miljö, 5) Skyddande ozonskikt, 6) Säker strålmiljö, 7) Ingen övergödning, 8) Levande sjöar och vattendrag, 9) Grundvatten av god kvalitet, 10) Hav i balans, 11) Myllrande våtmarker, 12) Levande skogar, 13) Ett rikt odlingslandskap, 14) Storslagen fjällmiljö, 15) God bebyggd miljö, 16) Ett rikt växt- och djurliv. <i>Regionala miljömål</i> De regionala miljömålen grundar sig på de nationella delmålen som fått regional anpassning. Kalmar län har 110 regionala miljömål. <i>Lokala miljömål</i> Kommentar: - - -		X	
		X	
2. Miljökvalitetsnormer Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Normer kan meddelas av regeringen i förebyggande syfte eller för att åtgärda befintliga miljöproblem, för att de svenska miljökvalitetsmålen ska uppnås eller för att kunna genomföra EG-direktiv. Idag finns tre förordningar om miljökvalitetsnormer, en för föroreningar i utomhusluft (SFS 2001:527), en för olika parametrar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) och en för omgivningsbuller (SFS 2004:675). <i>Regionala normer</i> <i>Lokala normer</i> Kommentar: I dagsläget är Djursviksvägen och grusvägen som leder genom stugområdet relativt hårt trafikerade sommartid. Exploatering av nya bostäder kan medföra en ökad trafik och ge störande bullereffekter för boenden längs vägarna. Enligt programmet föreslås en ny väg som avser att avlasta både Djursviksvägen och minska trafiken genom stugområdet.			X

Berörs
Ja Nej Kanske

FÖRORDNANDEN OCH SKYDDSVÄRDEN			
3. Riksintresse, Natura 2000 Berörs lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken 3, 4 och 7 kap, Natura 2000 eller världsarv? Förordnanden gäller nationalparker, naturreservat, kulturresevat, naturminnen, biotopskydd, djur- och växtskyddsområden, strandskyddsområden, miljöskyddsområden, vattenskyddsområden eller andra enligt lagen särskilt skyddade områden Kommentar: Programområdet ingår i område av riksintresse för högexploaterad kust, riksintresse för naturvård "Södra Kalmars moränskärgård" och angränsar till Natura 2000 området "Örarevet" i norr. Programområdet berörs av strandskydd. Ny bebyggelse inom utpekade delområden bedöms inte påverka riksintressen påtagligt, eftersom eventuell ny byggnation kommer att ske i anslutning till befintlig bebyggelse.	X		
EFFEKTER PÅ MILJÖN			
4. Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser Berörs område som utpekats i: länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde? skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotop- eller sumpskogsinventering? kommunens översiktsplan som ekologiskt särskilt känsligt? Kommentar: Programområdet berör Bruatorpsåns mynningsområde och Bevarandeprogrammet för odlingslandskapet i Kalmar län. Inom programområdet förekommer även en gammal ek som klassats som naturminne. Föreslagna bebyggelseområden anses inte beröra utpekade naturvärden påtagligt.	X	X X	
5. Kulturmiljö Berörs fornlämningar eller kulturhistoriskt värdefull miljö? Kommentar: Inom programområdet förekommer ett flertal kulturhistoriska platser vilka skyddas av kulturminneslagen. För att inte negativt påverka kulturhistoriska miljöer måste kulturhistoriska värden säkerställas i kommande detaljplaner.	X		
6. Landskapsbild/stadsbild Påverkan på landskapsbilden? Påverkan på stadsbilden? Kommentar: Exploatering av nya bostäder har påverkan på landskaps- och stadsbilden i Djursvik. Inverkan bedöms dock inte bli negativ om val av placering, material, utformning och färg sker med omsorg.	X X		
7. Transport och kommunikation Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder? Kommentar: - - -		X	

Berörs
Ja Nej Kanske

8. Rekreation och rörligt friluftsliv Påverkas kvaliteten eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.) Kommentar: ---		X	
9. Mark Orsakar projektet; betydande förändring av markanvändningen? instabilitet i mark- eller de geologiska grundförhållandena: risk för skred, ras etc? skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation? förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjö eller havsområde? Kommentar: ---		X X X X	
10. Luft och klimat Orsakar projektet; - väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvaliteten? - obehaglig lukt? - förändringar i luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)? - skador på stenfasader eller hållristningsmiljöer? Kommentar: ---		X X X X	
11. Vatten Orsakar projektet; - förändring av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten? - förändring av flödesriktningen för grundvattnet? - minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt? - förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning? - förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde? Kommentar: Viss risk för översvämning kan förekomma i låglänta områden närmast stranden och Bruatorpsån. Därför är det av vikt att i det fortsatta planarbetet fastlägga lägsta tillåtna golvnivå för ny bostadsbebyggelse. Områden som sedan tidigare är kända som översvämningssdrabbade vissa perioder, har inte angivits som lämpliga bebyggelseområden i planprogrammet.		X X X X X	
12. Vegetation Orsakar projektet; - förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen? - Påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv)? - införande av någon ny växtart? Kommentar: ---		X X X	

Berörs
Ja Nej Kanske

13. Djurliv Orsakar projektet; - förändringar av antalet eller sammansättningen av antalet djurarter? - påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv? - försämring av fiskevatten eller jaktmarker? Kommentar: Vid en eventuell detaljplanläggning för ny bebyggelse längs med Gunnarstorpsvägen kommer jakten att inskränkas, då det inte är tillåtet att jaga på detaljplanlagd mark. En skjutriktning som korsar allmänna eller enskilda vägar är redan i dagsläget olämplig.		X X	X
14. Areella näringar Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske? Kommentar: Jordbruk och djurhållning kan tänkas påverkas av ny bebyggelse. I det fortsatta planarbetet är det därför av stor vikt att klargöra var nyetablering av bostäder kan förekomma i samklang med aktiva lantbruks- och djurhållningsverksamheter i området. Redan i dagsläget förutsätts dock att boende och lantbruk i Djursvik fungerar ihop eftersom de ligger i direkt anslutning till varandra.	X		
EFFEKTER PÅ HÄLSA OCH SÄKERHET			
15. Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, ljus och skarpt sken, lukt Orsakar projektet; - ökning av nuvarande ljudnivå så att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden? - nya ljussken som kan vara bländande? - risk för vibrationer, explosion, utsläpp eller lukt? - risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)? Kommentar: ---		X X X X	
16. Miljöpåverkan från omgivningen - Finns miljöstörande verksamhet i omgivningen som har negativ inverkan? - Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken? Kommentar: Angränsande jordbruksverksamhet kan upplevas som miljöstörande verksamhet för nya bostäder. Enligt miljökontorets uppgifter har området vid Kroka S:1 tidigare använts för impregnering av fiskenät, varför framtida exploatering av området ska föregås av erforderliga markundersökningar och eventuell sanering.			X X

Berörs
Ja Nej Kanske

17. Trafiksäkerhet • Sker transporter av farligt gods? • Skapas trafikproblem eller äventyras trafiksäkerheten? • Innebär projektet ökning av fordonstrafik? Kommentar: I nuläget äventyras trafiksäkerheten i korsningen Djursviksvägen – Påbonäsvägen p.g.a. dålig sikt. Det förekommer även problem p.g.a. för höga hastigheter på Djursviksvägen. I avsikt att avlasta Djursviksvägen föreslås i planprogrammet en ny tillfartsväg till stugområdet via Påbonäsvägen. Enligt ett sådant förslag kan trafiken ledas förbi fastigheten Påbonäs 1:7 på norra sidan och anslutas till befintlig grusväg i stugområdet. I det fortsatta planarbetet är det ur trafiksäkerhetssynpunkt av stor vikt att genomföra hastighetsdämpande åtgärder samt att skapa bättre siktförhållanden.	X	X X	
18. Förenlighet med förordning (1998:905) om MKB <u>Bilaga 2</u> (om särskilda ändamål berörs enl PBL 5:18, st 3): - Projektets karaktäristiska egenskaper (Planprojekt) - Projektets lokalisering (Plats) - De möjliga effekternas karaktäristiska egenskaper (Påverkan) <u>Bilaga 4</u> (bedömningskriterier som gäller för alla planer och program) - Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper - Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat Kommentar: ---	X X X X X		

Samlad bedömning

Riksintresset för högexploaterad kust och riksintresse för naturvård "Södra Kalmars moränskärgård" berörs inom programområdet. De i programförslaget utpekade områdena, som kan tänkas bli intressanta för ny bebyggelse, anses inte påverka nämnda riksintressen negativt.

Delar av programområdet berörs av strandskydd. Om strandskyddsområde blir berört av nyexploatering måste dispens sökas hos länsstyrelsen i samband med fortsatt planläggning.

I det fortsatta planarbetet är det av stor betydelse att nya bebyggelseområden utformas på så sätt att tillgängligheten till havet kvarstår.

Inom programområdet förekommer ett flertal kulturhistoriska platser, bl.a. bebyggelse, hamnmiljö och en ek klassad som naturminne. I det fortsatta planarbetet är det viktigt att genom omsorgsfull placering av nya bostäder, val av material, utformning och färg ta hänsyn till kulturhistoriska miljöer. På så sätt bedöms landskaps-/stadsbilden inte påverkas negativt.

Låglänta områden riskerar att översvämmas periodvis. Därför har sådana områden inte pekats ut som lämpliga bebyggelseområden. I det fortsatta planarbetet avses även en lägsta golvnivå för ny bostadsbebyggelse regleras i planbestämmelserna.

Jordbruk och djurhållning kan tänkas påverkas och påverka lokalisering av ny bebyggelse. I det fortsatta planarbetet är det därför av stor vikt att klargöra var nyetablering av bostäder kan förekomma i samklang med aktiva lantbruks- och djurhållningsverksamheter i området. Redan i dagsläget förutsätts att boende och lantbruk i Djursvik fungerar ihop eftersom de ligger i direkt anslutning till varandra.

I dagsläget trafikeras Djursviksvägen särskilt sommartid hårt. Dåliga siktförhållanden i korsningen Djursviksvägen - Påbonäsvägen och höga hastigheter, trots hastighetsdämpande åtgärder, längs Djursviksvägen leder till en otillfredsställande trafiksituation i Djursvik. Programförslaget avser att leda till en förbättring av trafiksituationen.

Mot bakgrund av ovanstående genomgång är bedömningen att miljöbedömning enligt EU:s direktiv 2001/42/EG inte behöver utföras för här aktuellt programförslag.

Om ytterligare frågor uppkommer under fortsatt planarbete finns möjlighet att ompröva denna slutsats och upprätta MKB till vardera framtida detaljplan som efterföljer detta programarbete.

Kommunens ställningstagande

Med motiveringen att programförslaget inte innebär någon betydande miljöpåverkan är kommunens ställningstagande att det inte krävs en miljökonsekvensbeskrivning.

Medverkan

Behovsbedömningen har tagits fram av Vatten och Samhällsteknik AB genom undertecknad.

Checklistan är utförd den 2008-11-10

Vatten och Samhällsteknik AB
Eva Djupfors